

«ΕΧΩ ΔΕΙ ΕΦΙΑΛΤΗ ΤΗ RENAULT» ΚΙΝΗΣΗ, ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΚΡΑΤΙΚΗ ΠΕΙΘΑΡΧΙΑ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ

Αν η δουλειά σου είναι μακριά από εκεί που μένεις ακούς καθημερινά ατάκες σαν την παρακάτω:

«Στο κόκκινο οι κεντρικοί δρόμοι; Και πώς θα πάμε ρε στην αποθήκη στον Ασπρόπυργο;»

«Παίρνω καφέδες, τυρόπιτα και στρίβω τα τσιγάρα. Μιαμιση ώρα κάθε μέρα γαμώ τη ζωή μου για να πας στη δουλειά...»

Τσαντίλα, γαμοσταυρίδι και ατελείωτες χαμένες ώρες κολλημένος στην κίνηση για να πας δουλειά. Αυτό το κόλλημα είναι καθημερινός εφιάλης για χιλιάδες εργάτες και εργάτριες που κάθε πρωί πάνε για δουλειά στον Ασπρόπυργο, την Ελευσίνα, τα Οινόφυτα, το Μαρούσι κι αλλού. Ο ίδιος εφιάλης επικρατεί και στην παλιά Renault, στη Νέα Φιλαδέλφεια, όπου λόγω κατασκευής το σημείο είναι διαρκώς μπλοκαρισμένο. Όσοι είναι αναγκασμένοι να περνάνε από εκεί, φρικάρουν τόσο πολύ σε σημείο κάποιος να το βλέπουν και στον ύπνο τους. Αυτόν τον εφιάλη μας τον μετέφερε οδηγός τουριστικού λεωφορείου που κάνει καθημερινά το δρομολόγιο.

Η πρωινή και απογευματινή κίνηση οργανώνει μαζί με τη δουλειά τη ζωή χιλιάδων ανθρώπων κάθε μέρα στην μητρόπολη της Αθήνας. Αλλά τι λένε για αυτά οι περίφημοι ειδικοί; «Δεν αφήνει με τίποτα το αυτοκίνητο του ο Έλληνας...»¹ ή «Το δίκτυο της Αθήνας έχει ξεπεράσει τη μεταφορική του ικανότητα – τα περισσότερα από 6 εκατομμύρια αυτοκίνητα που κυκλοφορούν καθημερινά στους δρόμους της είναι πολλά γι' αυτό».² Δηλαδή το κράτος στα σοβαρά κατηγορεί όσους από εμάς πάνε για δουλειά ότι ευθυνόμαστε για την καθημερινή κίνηση. Και στο τέλος όλων αυτών των ερμηνειών κοτσάρεται και η φράση «δεν υπάρχει κράτος να ασχοληθεί». Ε λοιπόν σε αυτό το αξιολογημένο περιοδικό υποστηρίζουμε πως κράτος μια χαρά υπάρχει, το οποίο μάλιστα οργανώνει και όλη αυτήν την καθημερινή κίνηση. Δεν το περιμένετε από μας αυτό ε;

Οπότε γιατί τόσοι άνθρωποι κολλάνε στην κίνηση για να πάνε στη δουλειά τους; Η απάντηση βρίσκεται στην πρόσφατη ιστορία του ελληνικού κράτους. Η οικονομία της Αθήνας μέχρι το 1980 είχε οργανωθεί γύρω από τα συνοικιακά εργοστάσια. Ενδεικτικά αναφέρουμε την ΠΥΡΚΑΛ στον Υμηττό, την βιομηχανία ηλεκτρικών ειδών της Ιζόλας στην Καλλιθέα, το Πυριτιδοπέδιο του Μποδοσάκη στο Αιγάλεω, το εργοστάσιο κλωστοϋφαντουργίας Ρετσίνα στον Πειραιά. Γύρω από δεκάδες μεγάλα και μικρά εργοστάσια είχαν οργανωθεί διάφορες γειτονιές, όπως η Καλλιθέα, το Αιγάλεω, ο Υμηττός και διάφορες συνοικίες του Πειραιά. Οι εργάτες μένανε γύρω από αυτά τα εργοστάσια και οι γειτονιές είχαν οργανικές σχέσεις με τα τοπικά εργοστάσια.

Η δεκαετία του 1980 είναι η δεκαετία αλλαγής του ελληνικού καπιταλισμού. Το ελληνικό κράτος αναδιοργανώνει τη βιομηχανία του αποφασίζοντας να στείλει όλα τα εργοστάσια σε μεγάλες ζώνες εκτός του κέντρου.³ Με το ρυθμιστικό πολεοδομικό σχέδιο της Αθήνας το 1984 απαγορεύτηκε η ίδρυση και επέκταση εργοστασίων στο κέντρο της πόλης.⁴ Παράλληλα δόθηκαν διάφορα

κίνητρα και επιδοτήσεις για να μεταφερθούν ή να ιδρυθούν νέες επιχειρήσεις σε περιοχές εκτός του κέντρου της Αθήνας με στόχο «τηβελτίωση της ποιότητας της ζωής των κατοίκων».⁵

Από την δεκαετία του 1990 πολλά εργοστάσια ή έκλεισαν ή μεταφέρθηκαν στις νέες βιομηχανικές ζώνες των Οινόφυτων και του Ασπρόπυργου.⁶ Η αλλαγή αυτή που οργανώθηκε κρατικά εξανάγκασε χιλιάδες ανθρώπους να αγοράσουν αυτοκίνητο. Οργανώθηκε λοιπόν από το 1990 και το 2000 μία ροή ανθρώπων που κάθε μέρα πήγαιναν στις δουλειές τους με αμάξι γιατί δεν μπορούσαν να κάνουν αλλιώς. Η κατασκευή των εθνικών οδών (Αθηνών-Κορίνθου και Λαμίας) από την άλλη ήταν τέτοια που στενεύει σε διάφορα σημεία.⁷ Ο συνδυασμός εξαναγκασμού να πας για δουλειά στο διάσπλο του κέρατο και στενέματος των δρόμων είναι που παράγουν την κίνηση και όχι η «αγάπη του Έλληνα για το αμάξι του».

Η κίνηση είναι χρήσιμη για το κράτος. Είναι χρήσιμη πολιτικά πρώτα και κύρια. Μέσω της μεταφοράς των εργοστασίων εκτός Αθήνας το ελληνικό κράτος διέλυσε τους δεσμούς εργατικής αλληλεγγύης και συλλογικής ύπαρξης των εργατικών κοινοτήτων όπως αυτές είχαν διαμορφωθεί έως τότε. Επιπλέον φιλοδοξεί να αποτρέψει την δημιουργία νέων σχέσεων εργατικής αλληλεγγύης στο παρόν και στο μέλλον. Έχει επομένως και μία πειθαρχική όψη. Άμα δουλεύεις οκτώ ώρες και θες άλλες δυο με τρεις ώρες να πας και να έρθεις εξαναγκάζεσαι να μείνεις σπίτι σου. Πού χρόνος για κοινωνικές συναναστροφές; Αφού πρέπει να πας για δουλειά την επόμενη μέρα. Έχει τέλος η κίνηση και μία οικονομική λειτουργία. Επειδή η κίνηση τρώει κάμποσο από τον χρόνο που είναι «ελεύθερος», δηλαδή από τον εκτός εργασίας χρόνο, το διάστημα και η όρεξη που απομένουν για κατανάλωση στενεύουν κι αυτά.

Η κίνηση είναι μέρος της κυκλοφοριακής πολιτικής του ελληνικού κράτους. Πάει πακέτο με τα μπλόκα, τους μπάτσους και τους αριστερούς δημοσιογράφους που γράφουν για το «αρνητικό αποτύπωμα στο περιβάλλον». Η κίνηση είναι μια διαδικασία που επιτηρείται και οργανώνεται από το κράτος, μέσω πολεοδομίας και νόμων, μέσω απαγορεύσεων και πολιτικών. Η κρατική οργάνωση της κίνησης είναι πράξη επιθετική στην εργατική τάξη αυτού του τόπου χρόνια τώρα και συνδέεται και με τις πολεμικές προετοιμασίες του κράτους. Πειθαρχία να 'ναι και ας επιβάλλεται και από την κίνηση.

1. Τάκης Τρακουσέλλης, «Δεν αφήνει με τίποτα το αυτοκίνητο του ο Έλληνας...», *Newsauto*, 30/5/2022.

2. Φάνης Ζώης, «Τι προκαλεί το κυκλοφοριακό κομφούζιο στην Αθήνα – Υπάρχει λύση», *Ναυτεμπορική*, 28/12/2024.

3. *Σύγχρονα θέματα*, «Με αφορμή τις διαφαινόμενες νέες διευκολύνσεις για τη βιομηχανία στο νομό Αττικής», τ. 38, 5/1989, σ. 17.

4. Στο ίδιο, σ. 17-18.

5. Στο ίδιο.

6. Σοφία Σκορδίλη, «Η βιομηχανική συγκέντρωση των Οινόφυτων», *Greekscapes.gr*, 29/6/2025.

7. Βλ. «Το άγνωστο φαινόμενο του Κηφισού - Γι' αυτό έχει πάντα κίνηση», *gocar.gr*, 5/12/2024.

μήπως είναι λίγο φασίστες;

DEPRESSION

Πώληση κατοικίας 81 τ.μ., Γαλάτσι, 260.000 €

Μονοκατοικία 81 τ.μ.

260.000 € | 3.210 €/τ.μ.

Γαλάτσι (Λαμπρινή)

Δόση δανείου από 960,04 €

Η επίσκεψη στη σελίδα της Χρυσής Ευκαιρίας στο ίντερνετ, συνήθως συνοδεύεται από γαμωσαυρίδια. Η διαδικτυακή περιήγηση του ολέθρου αντικατοπτρίζει ξεκάθαρα την κατάσταση με τα νοίκια τα τελευταία χρόνια: πέντε και έξι κατοστάρικα για διάτρια χρέπια και σε όποιον αρέσει. Άθελά τους οι ιδιοκτήτες όμως δίνουν καμιά φορά στη Χρυσή Ευκαιρία λιγάκι anti-fa αισθητική, όπως φαίνεται από την παραπάνω μονοκατοικία στο Γαλάτσι, που ο κάτοχός της τσιγκουνεύτηκε το βάψιμο της μάντρας πριν τραβήξει φωτογραφίες. Είναι βέβαιο ότι τα νοίκια είναι στο θεό. Αλλά είναι εξίσου βέβαιο ότι οι τοίχοι μιλάνε τη δικιά μας γλώσσα!

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ

Ο μεγάλος περίπατος υπήρξε χαρακτηριστική περίπτωση της κρατικής οργάνωσης της κίνησης. Στένεμα κεντρικών λεωφόρων της πόλης, φράγματα, κάμερες και μπάτσοι. Κι όλα αυτά με περιβαλλοντικό περιτύλιγμα.

5/5: Η κυβέρνηση παρουσιάζει την Εθνική Στρατηγική για την Πρόληψη και την Αντιμετώπιση της Βίας και της Παραβατικότητας Ανηλίκων. Εκεί η εγκληματολόγος Β. Αρτινοπούλου παρουσιάζει τις νέες ποινές για τους ανηλίκους και τους γονείς τους, εξηγώντας πως το όραμά της είναι «να μεγαλώνουν τα παιδιά σε μια κοινωνία απαλλαγμένη από φόβο». Η αλήθεια είναι πως όταν λέγαμε «πόλεμος ενάντια στο φόβο» δεν είχαμε ακριβώς αυτό στο μυαλό μας...

11/5: Ειρωνικά σχόλια από συναδέλφους της δέχεται υπουργός της κυβέρνησης, γιατί κάθε φορά που τη ρωτούν κάτι για θέμα της αρμοδιότητάς της, η απάντησή της είναι συνήθως «εεε, ναι». Πάλι καλά βέβαια που οι υπουργοί είναι ενήλικοι, γιατί αν ήταν ανήλικοι αυτό θα ήταν ξεκάθαρη περίπτωση bullying και θα έπρεπε να τους περιλάβει μαζί με τους γονείς τους η κυρία Αρτινοπούλου.

15/5: Ο Κ. Μπισοτάκης ιδρύει τη Γενική Γραμματεία Εθνικής Ασφαλείας με επικεφαλής τον Θάνο Ντόκο, αναθέτοντάς εκεί τη ροή χρημάτων των εξοπλιστικών προγραμμάτων, αντί για το υπουργείο Εθνικής Άμυνας και τον Νίκο Δένδια. Ο Νίκος Δένδιας δεν χαίρεται καθόλου. Το περιβάλλον του αναρωτιέται «Ε βέβαια, πού θα πήγαινε το ταμείο;» Η ερώτηση επιδέχεται πολλές απαντήσεις. Κάποιος ελικρινής θα έλεγε «Φερ' τα φράγκα, κούρασε η πάρλα». Κάποια υποψιασμένη θα έλεγε «Τουλάχιστον όταν θα σκάσουν οι μίζες, θα πάει άλλος φυλακή». Τα μέλη της κυβέρνησης δεν σχολιάζουν πάντως τίποτα. Εκτός ίσως από εκείνη την υπουργό που φαναζόμαστε θα είπε απλώς «εεε, ναι».

18/5: Η ειδικός των εφοπλιστών, Τζ. Χαρλαύτη, δημοσιεύει εκτενές ρεπορτάζ στην εφημερίδα Καθημερινή με θέμα την ελληνική ναυτιλία. Εκεί, ο Φιλιππίνεζος μάγειρας Ρομέλ δηλώνει ότι «σε κάθε καράβι που έχει δουλέψει, υπάρχει ένας Έλληνας που του φωνάζει κι αυτό δεν του αρέσει». Ευτυχώς, σε τέτοια θέματα, η κυρία Χαρλαύτη υιοθετεί ανθρωπολογική προσέγγιση και όχι ταξική. Το σχόλιό της λοιπόν είναι, «είμαστε φωνακλάδες, είναι γεγονός».

20/5: Ληστείες μαστίζουν τον Πειραιά. Ευτυχώς η αστυνομία είναι εκεί. Το σχετικό άρθρο ενημερώνει: «Συνελήφθησαν ανήλικοι που λήστευσαν παιδιά». Οι θύτες είναι «ανήλικοι». Τα θύματα «παιδιά». Από τη στιγμή που ο ένας «ανήλικος» βέβαια είναι 12 χρονών, τα «παιδιά» πόσο είναι; 5 χρονών;

26/5: Το χαστούκι της Μπριζίτ Μακρόν στον Εμανουέλ Μακρόν γίνεται βίραλ. Προτείνουμε στον Γάλλο Πρόεδρο, αν αντιμετωπίζει προβλήματα ενδοοικογενειακής βίας, να ρωτήσει τον Έλληνα ομόλογό του για το Panic Button. Απλά θα πρέπει να προσέχει μην μπερδευτεί και πατήσει κατά λάθος το κουμπί με τα πυρηνικά.

29/5: 29χρονη ψυχίατρος συλλαμβάνεται για διακίνηση ναρκωτικών. Οι μπάτσοι δημοσιεύουν διαλόγους από το κινητό της. Αλλά οι διάλογοι είναι «κωδικοποιημένοι». Ευτυχώς, τα λαγωνικά της Καθημερινής είναι εδώ για μας. Μετά από μεγάλη δημοσιογραφική έρευνα, αποκαλύπτουν ότι «g=γραμμάριο ναρκωτικής ουσίας, λίτες=αστυνομικοί της ασφάλειας, κουμπί=ναρκωτικό χάπι, κάρικο=χρηματικό ποσό 10 ευρώ». Δώστε ένα Πούλιτζερ στα παιδιά.